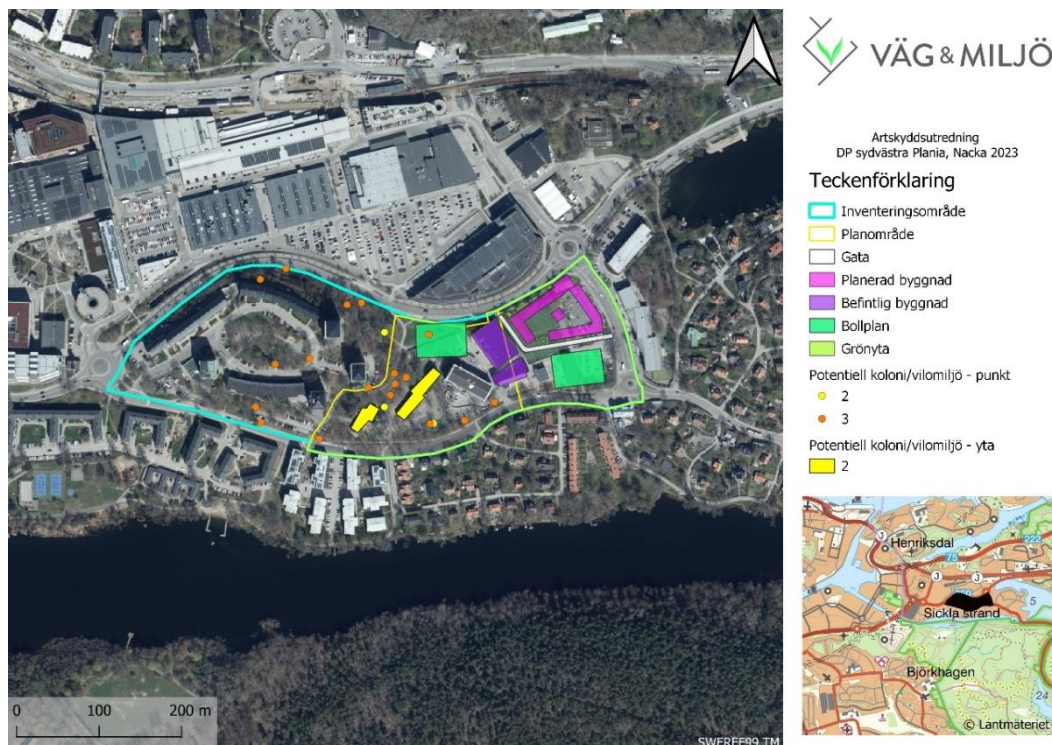


PM INVENTERING AV POTENTIELL YNGELKOLONI AV NORDFLADDERMUS, SYDVÄSTRA PLANIA (NACKA)

Bakgrund och syfte

Under 2023 fick Väg & Miljö AB i uppdrag av Nacka kommun att genomföra en fladdermusinventering inom ett detaljplaneområde i sydvästra Plania, Nacka kommun, Stockholm. Syftet med inventeringen var att kartlägga förekomst av fladdermöss inom området, för att ge en indikation på områdets värde för artgruppen. Inventeringen genomfördes via inspelning av fladdermusläten med autoboxar samt manuell inventering med handhållen detektor.

Vid inventeringen, som genomfördes i juli och augusti 2023, noterades totalt tre arter: dvärgpipistrell (*Pipistrellus pygmaeus*), nordfladdermus (*Eptesicus nilsonii*) och större brunfladdermus (*Nyctalus noctula*). Av dessa var nordfladdermus, som är listad som nära hotad (NT) i rödlistan från 2020, den i särklass mest frekvent noterade arten och inventeringen indikerade att arten kan tänkas ha en koloni i närområdet. Detta med tanke på att antalet inspelningar under juli månad var mycket högre än i augusti på en av autoboxarna. Nordfladdermus är en art som gärna bildar koloni i takstrukturer och väggar på gamla byggnader, och två skolor som funnits sedan åtminstone 60-talet pekades ut som potentiella koloniplatser (Figur 1). Om kolonier finns i närområdet kan det avslöjas av att aktiviteten är högre i juni/juli än i augusti, eftersom honorna är mer stationära under kolonitiden och födosöker närmare kolonin. Det gjordes däremot inga andra särskilda noteringar under den manuella inventeringen. Vidare är nordfladdermus en art som tenderar att födosöka över samma område en hel natt, vilket gör att antalet inspelningar under juli månad 2023 även skulle kunna vara från enstaka individer.



Figur 1. 2023 års inventeringsområde inklusive detaljplanebeskrivning och utpekade potentiella koloni-/vilomiljöer för fladdermöss. Föremål för 2024 års inventering var de två skolbyggnaderna utpekade som klass-2 ytor i inventeringsområdets centrala del.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat
PM inventering av potentiell yngelkoloni av nordfladdermus, Sydvästra Plania (Nacka)	2024-09-18

Utöver det planarbete som sker inom området så utförs idag och några år framåt arbeten inom Sickla skolas område i syfte att utveckla skolverksamheten. I detta arbete ingår bland annat att taken på byggnaderna (utpekade för att hysa potentiella kolonier) som ligger här planeras att bytas ut. För att undersöka exploateringsens eventuella påverkan på de i området påträffade fladdermusarterna gjordes en uppföljande artskyddsutredning under vintern 2023/2024. Syftet med artskyddsutredningen var att utreda huruvida exploateringen är av sådan grad att det finns risk att den kontinuerliga ekologiska funktionen gällande livsmiljöer i landskapet försämras för enskilda arter och därigenom att arternas skydd genom artskyddsförordningen löses ut. Artskyddsutredningen slog fast att innan arbete av skolbyggnaderna som blivit utpekade som potentiella koloni/vilomiljöer påbörjas ska förekomst av yngelkoloni av nordfladdermus i dessa utredas, i ett sådant fall måste kontakt med Länsstyrelsen tas för att söka dispens för arbetet.

Inventeringen av potentiell yngelkoloni genomfördes under juni/juli 2024 och resultatet redovisas i detta PM. Inventeringen har genomförts av Anna Eriksson, Daniel Tooke och Björn Almkvist, Väg & Miljö AB. Intern uppdragsledare har varit Anna Eriksson och kvalitetsansvarig har varit Andrea Lindberg, Väg & Miljö AB.

Metod

Inventeringar

Inventering av fladdermöss på fältnivå har följt Naturvårdsverkets undersökningstyp Fladdermöss – artkartering (2021) med metoderna lyssning med ultraljudsdetektor. De aktuella byggnaderna besöktes två gånger under mitten – slutet av juni. Under det första besöket, som skedde kvällen/natten den 13-14 juni, utfördes manuell inventering med detektor (modell Song meter mini bat ultrasound recorder) utanför byggnaderna i syfte att försöka lokalisera potentiella koloniingångar. Inventeringen pågick från cirka 22.00 till 00.30, vädret var klart med ingen till svag vind och temperaturen låg mellan 10-13 grader. Den 27 juni genomsöktes alla vindsutrymmen. Under denna inventering användes pannlampor samt en handhållen detektor för att lyssna efter sociala läten från honor och ungar i eventuella yngelkolonier. Andra spår av fladdermöss, som till exempel spillning, eftersöktes även noggrant i vindsutrymmena.

Resultat, diskussion och slutsats

Vid inventeringen i mitten av juni gjordes inspelningar av dvärgpipistrell och nordfladdermus. Merparten av registreringar av nordfladdermöss påträffades en bit ifrån byggnaderna, och i stället var det enstaka individer av dvärgpipistrell som uppehöll sig närmre skolbyggnaderna. Det rörde sig om enstaka individer och ingenting tydde på att fladdermössen hade kolonier i tak eller väggstrukturerna på skolbyggnaderna. Inga sociala läten vid byggnaderna kunde höras under de timmar inventeringen pågick.

Under inventeringen av vindarna kunde inga sociala läten från potentiella yngelkolonier höras, vilket borde vara fallet i slutet av juni då ungarna har fötts. På en plats på en av vindarna i den västra skolbyggnaden hittades väldigt lite spillning som såg ut och betedde sig (smulade ihop av minsta beröring) som fladdermusspillning. Detta var dock mycket lite och det rörde sig förmodligen om gammal spillning från en enstaka fladdermus som inte längre uppehåller sig i byggnaden. I det fall vindarna utnyttjades som koloniplatser borde fler tecken, till exempel spillning och sociala ljud från honor och ungar, upptäckts under denna inventering. Väg & Miljö AB bedömer därför att vindarna inte utnyttjas som koloni- eller vilomiljö, utan att de många registreringar av nordfladdermus från

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat
PM inventering av potentiell yngelkoloni av nordfladdermus, Sydvästra Plania (Nacka)	2024-09-18

inventeringen 2023 förmodligen rörde sig om enstaka individer som födosökte på samma plats under många timmar samma natt, vilket är ett typiskt beteende för denna art. Vidare finns det gott om andra byggnader och strukturer nära inventeringsområdet, där en potentiell koloni av nordfladdermus skulle kunna finnas. Slutligen finner Väg & Miljö AB inget hinder att påbörja renoveringen av skolbyggnadernas tak, men framhäver att övriga skydds- och hänsynsåtgärder angivna i artskyddsutredningen ändå ska tas i beaktning i kommande planarbete och renoveringar.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat
PM inventering av potentiell yngelkoloni av nordfladdermus, Sydvästra Plania (Nacka)	2024-09-18